

Sayı : 64272063-610- 2300
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-26282)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 01.07.2013 tarih ve 43452547-120.00-131041 sayılı yazısı.

Kütahya Milletvekili Sayın Alim IŞIK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/26282 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/26282)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

- Bakanlığınız merkez ve taşra teşkilatları ile bağlı, ilişkili veya ilgili kurum ve kuruluşlarda idarenin uygulamalarına karşı yabancı gerçek veya tüzel kişiler ile yabancı ülkeler tarafından açılan dava sayılarının giderek arttığı iddialarıyla ilgili olarak;
- 7002-2013 döneminde bakanlığınız ile anılan kurum veya kuruluşlardaki idarelerin yanlış, yanlış ya da hatalı uygulamaları nedeniyle ilgili idareler aleyhine yabancı gerçek ya da tüzel kişiler ile yabancı ülkeler tarafından açılan dava dosyalarının toplam sayıları ne kadardır?
 - Anılan dönemde idareler aleyhine açılan bu dava dosyalarının açıldığı yıllara ve dava türlerine göre dağılımları nasıl olmuştur?
 - Anılan dönemde idareler aleyhine açılan bu dava dosyalarının davacılarının bulunduğu veya vatandaşı olduğu ülkelere göre dağılımları nasıl olmuştur?
 - Anılan dönemde söz konusu dava dosyalarının giderek arttığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun sebepleri nelerdir?
 - Bakanlığınızca bu konuda bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldı ise hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
 - Anılan dönemde açılan bu davalardan şimdiye kadar sonuçlananların sayıları nedir"? Bunların kaçısı idareler aleyhine sonuçlanmıştır?
 - Şimdiye kadar anılan idareler aleyhine sonuçlanan davalar nedeniyle davacıları hangi kaynaklardan toplam ne miktarlarda ödeme yapılmıştır?
 - Yapılan bu ödemeler nedeniyle ortaya çıkan kamu zararının ne kadarı sorumlulardan tahsil edilebilmiştir?
 - Bakanlığınızca şimdiye kadar ilgili idareler aleyhine açılan davaların ve kamu zararının azaltılmasına yönelik olarak hangi önlemler alınmış ya da alınmaktadır?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9:

Soru önergesinde konu edildiği üzere 2002 ile 2013 yılları arasında Bakanlığımız aleyhine, "yanlış, yanlış ve hatalı uygulamalar nedeniyle" açılmış herhangi bir adli, idari veya tahkim davası bulunmamaktadır.

Anayasanın 125 nci maddesinin birinci fıkrasında da belirtildiği üzere idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. Bu cihetle diğer kamu kurum ve kuruluşlarında olduğu gibi Bakanlığımız aleyhine de gerek adli gerekse idari yargıda çeşitli davalar açılmaktadır.

Ancak, bugüne kadar karara bağlanıp kesin hüküm niteliği kazanan pek çok dava dosyası Bakanlığımız lehine sonuçlanmış olup, bu durum Bakanlığımız tarafından yanlış, taraflı ve hatalı işlem tesis edildiği yönündeki iddiaların mahkeme kararlarıyla tekzibi olarak değerlendirilmektedir.

Bilindiği üzere, Enerji sektörünün serbestleşmesini amaçlayan 4628 sayılı Kanun'un (Kabul tarihi: 20.02.2001) yürürlüğe girmesinden önce 3096 sayılı Kanun (Kabul tarihi: 04.12.1984) kapsamında imzalanmış olan üretim ve dağıtım tesislerinin İşletme Hakkı Devri (İHD) sözleşmelerinin büyük bir bölümü Danıştay tarafından iptal edilmiş, sözleşmesi imzalanmış ancak henüz inşaatına başlanmamış olan Yap-İşlet-Devret (YİD) projelerinin de bir bölümü, serbest piyasa şartlarına uymadığı ve Hazine garantisi verilmediği için uygulanamamıştır.

3096 sayılı Kanuna tabii sözleşmelerle bu sözleşmelerin 4501 sayılı Kanun (Kabul tarihi: 21.01.2000) kapsamında yeniden imzalandığı dönemde Danıştay'ın söz konusu görevlendirmeleri iptal etmesi ve bu sözleşmelerin hukuki dayanaktan yoksun hale gelmesine karar vermesi üzerine şirketler tarafından uluslararası tahkim merkezleri nezdinde davalar açılmıştır.

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİM İŞİK'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/26282)**

Bu projeler dışında, sözleşmeye aykırı davranışlar nedeniyle imtiyaz sözleşmeleri iptal edilen projeler mevcuttur. Bu projelere ilişkin olarak ise şirketler tarafından Enerji Şartı Anlaşması (50 ülke ve Avrupa Birliği ile birlikte 17.12.1994 tarihinde Lizbon'da imzalanmıştır) kapsamında yabancı yatırımcı oldukları iddialarıyla uluslararası tahkim merkezlerinde davalar açılmıştır.

Söz konusu projelere ilişkin Bakanlığımız uygulamaları; tüm yasal düzenlemelerin kendisine verdiği görev, yetki ve sorumluluklar çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılan koordineli çalışmalar doğrultusunda yapılmış olup, söz konusu projelerin gerçekleştirilebilmesi için Bakanlığımız üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmiştir.

Anılan projelere ilişkin olarak 2002 ile 2013 yıllarını içeren dönemde Bakanlığımızla ilgili olarak Devlet aleyhine dağıtım şirketleri tarafından 8 adet, üretim şirketleri tarafından 6 adet olmak üzere Amerika, Hollanda, Polonya ve Güney Kıbrıs menşeli şirketlerin de aralarında bulunduğu toplam 14 şirket tarafından uluslararası tahkim merkezleri (Uluslararası Yatırım Uyuşmazlıkları Çözüm Merkezi (ICSID) ve Milletlerarası Ticaret Odası (ICC)) nezdinde davalar açılmıştır.

Dağıtım şirketleri tarafından ICC nezdinde açılan davaların tamamı sonuçlanmış olup, bunlardan ICSID nezdinde Alaplı Elektrik tarafından açılmış olan dava, şirketin tüm talepleri reddedilmek suretiyle Devletimiz lehine sonuçlanmış ancak, şirket tarafından kararın iptali başvurusunda bulunulmuştur. Bu davaya ilişkin yargı süreci devam etmektedir.

Şirketler tarafından talep edilen tazminat tutarı yaklaşık 20.810 milyar ABD Doları olup, yaklaşık 20.522 milyar ABD Doları tutarındaki tazminat talebi hakem heyetleri tarafından reddedilmiştir. Kesinleşen tazminat tutarı yaklaşık olarak 290 milyon ABD Dolarıdır. Kesinleşen tazminat tutarlarına ilişkin ödemeler Maliye Bakanlığı aracılığı ile Bakanlığımız hesabına aktarılmak suretiyle yapılmaktadır.

Davacı şirketler tarafından talep edilen tazminat tutarlarının büyük bir kısmı hakem heyetleri tarafından reddedilmek suretiyle, söz konusu davaların büyük çoğunluğu Devletimiz lehine sonuçlanmıştır. Devletimiz aleyhine hakem heyetleri tarafından ödenmesine hükmedilen tazminat tutarları ise talep edilen tutarların oldukça altında kalmıştır.